

Tilbakemelding på høringsutkast - etterlevelseskontroll av tilskudd til idrettshaller

Viser til brev fra Trondheim kommunerevisjon til byrådsleder datert 10.01.2025, saksnummer 2024/30583

Kommunerevisjonen har foretatt etterlevelseskontroll av kommunens tilskudd til idrettslag som har bygd nye idrettshaller.

Revisjonens problemstilling for undersøkelsen har vært følgende

1. Sikrer Trondheim kommune likebehandling mellom idrettslagene ved tildeling av investeringstilskudd?
2. Følger Trondheim kommune opp at idrettslagene overholder kravene i avtalene om bruken av de årlige drifts- og kapitalstøttene?

Byråden for kultur, idrett og friluftsliv er positiv til at det har blitt gjennomført en slik etterlevelseskontroll. Byråden mener man har lykket godt med "Trondheimsmodellen" som har medført god forutsigbarhet for begge parter i samspillet med idrettslagene når de skal bygge egne haller. Revisjonens kontroll er med på å sette søkelyset på forbedringsområder i kommunens oppfølgingsrutiner av tilskudd på dette området.

Byråden svarer i det som følger på revisjonens vurderinger. For lesbarhetens skyld gis tilbakemelding på hvert av underpunktene i pkt 3 i revisjonens brev til byrådslederen.

3.1 Sammenlignbare kostnadsoverslag

Revisjonen ser ut til å være kritisk til at det ikke er utarbeidet maler som brukes likt for alle idrettslag når det gjelder å utarbeide kostnadsoverslag. Daværende kommunedirektør vurderte de ulike mottatte kostnadsoverslagene som tilstrekkelige, og hadde ikke vurdering på om det var hensiktsmessig å utarbeide standardiserte maler, også siden idrettslagene jobbet ulikt med sine investeringsprosesser (med entreprenør mm).

I beregningen av kapitalstøtt la kommunedirektøren til grunn de endelige kostnads- og finansieringsbudsjett som ble sendt inn til kommunen; som grunnlag for søknad om kommunal garanti og om investeringstilskudd. Kommunedirektøren hadde flere gjennomganger og møter med hvert idrettslag på det materialet som ble sendt inn og hvilke elementer med hvilke summer som skulle legges til grunn. Idrettslagene vektla de enkelte deler av kostnadselementene noe ulikt, og hadde ulike entreprisemodeller, som kunne ha konsekvens for hvor mye som ble lagt inn på prisstigning og reserve. Mottatte investeringsbudsjetter (kostnader og finansiering) ble ansett for å være et godt grunnlag for, sammen med idrettslagene, å foreta en gjennomgang og vurdering av realisme i prosjektet; både på investeringskostnader- og finansiering. Kommunen og idrettslaget var omforent om den bruttosum som ble lagt til grunn, og kommunedirektøren hadde heller ingen vurdering og intensjon om å øke summen (og påføre kommunen større kostnad) så lenge idrettslaget selv mente dette var mest mulig korrekt sum som ble gjort i beregningene; beregninger som var utarbeidet etter at tilbyder var valgt.

3.2 Oppfølging med bruken av kapitaltilskuddene

Som garantist får kommunen beskjed fra långiver, i mange tilfeller KLP Banken, dersom lånet misligholdes. Kommunen legger da til grunn at lånet betjenes i henhold til avtale så lenge kommunen ikke mottar melding om mislighold.

I tillegg ber kommunen, i forkant av utbetaling av det årlige kapitaltilskuddet på slutten av året, om dokumentasjon fra idrettslaget på status på lån og lånesaldo. Dokumentasjonen viser da hva som er betalt av renter/avdrag i det året som har gått, som kapitaltilskuddet skal være med å finansiere.

Byrådet vurderer fra 2025 å gi kapitaltilskudd to ganger i året: dvs en a-konto-utbetaling ved halvår og en endelig avregning i desember. En slik endring i rutinen er det naturlig å ta inn i eventuelt fremtidige nye avtaler.

3.3 Oppfølging av idrettslagenes vedlikeholdsansvar

En hovedårsak til at kommunen så langt ikke har prioritert ressurser på å kontrollere at idrettslaget har overholdt kravet til vedlikehold er at det er snakk om relativt nye haller. Etter hvert som hallene blir eldre er det grunn til å ha større fokus på dette.

Byråd for kultur, idrett og friluftsliv er enig i kommunerevisjonens vurderinger om at det årlig bør innhentes budsjett og regnskap fra idrettslagene; både som grunnlag for å kontrollere driftsresultat, vedlikeholdsavsetning og betjening av låneforpliktelser. Da vil den dokumentasjonen, sammen med samtaler med idrettslaget, gi et grunnlag for å vurdere om kravet til vedlikehold ivaretas. Byråden vil på dette grunnlag vurdere i hvilke haller det eventuelt er behov for fysisk inspeksjon av hallen for å vurdere vedlikeholds nivået.

3.4 Konsekvenser av manglende overholdelse av avtaler

Byråden for kultur, idrett og friluftsliv registrerer at kommunerevisjonen mener det ikke er mulig å konkludere på hvorvidt det foreligger brudd på avtalene. Byråden viser i denne sammenhengen til kommentarer til de enkelte delkapitler ovenfor der det er redegjort for oppfølging av nedbetaling av lån og hva som byråden planlegger å forbedre når det gjelder oppfølging av vedlikeholdsansvaret.

Byråden har mottatt søknader fra SK Trygg/Lade og Ranheim IL om nye utvidete kommunale lånegarantier, blant annet begrunnet fra idrettslagene i den siste tids utfordrende betjening av rentekostnader. Som del av den pågående behandlingen av disse søknadene har byråden også blitt oppmerksom på at det kan være forhold som er knyttet til de inngåtte drifts- og finansieringsavtaler som må vurderes i sammenheng med disse søknadene om utvidet kommunal lånegaranti. Begge søknader vil bli nøye belyst og fremlagt i egne saker for bystyret.

Avsluttende kommentarer

Byråden for kultur, idrett og friluftsliv mener at revisjonens etterlevelseskontroll viser at kommunen i hovedsak følger opp retningslinjene og tilskuddene knyttet til

“Trondheimsmodellen”, men at det er noen forbedringspunkter som byråden tar til etterretning. Ovenfor er det redegjort for tiltak som allerede er iverksatt eller som planlegges/vurderes iverksatt for å bedre oppfølgingen av tilskudd til idrettslag som har bygd haller inklusive oppfølging av idrettslagenes forvaltning av hallene. I tillegg til det som er redegjort for ovenfor, er byrådens erfaring at det er nødvendig med en tettere dialog med idrettslagene i tider som er mer økonomiske krevende.